Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12 и 145/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ОД ОБЛАСТА НА ПЕДИЈАТРИЈА И ИНФЕКТОЛОГИЈА ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНАТА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ УПОТРЕБА НА АНТИМИКРОБНА ТЕРАПИЈА

Член 1

Со ова упатство се пропишува употреба на антимикробна терапија преку практикување на медицината, заснована на докази.

Член 2

Начинот на употреба на антимикробна терапија е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност при употреба на антимикробна терапија, по правило, согласно со ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот, може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на третманот, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-8918/1
29 октомври 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров
____

УПАТСТВО ЗА АНТИМИКРОБНА ТЕРАПИЈА

МЗД Упатства
28.10.2010

- Податоците во ова упатство се собрани од други МЗД Упатства (табела 1). Бројот пред лекот го покажува приоритетот. За правилна дијагноза, неопходни се внимателни клинички и лабораториски испитувања. Локална резистенција секогаш треба да се земе предвид, пред да се донесе одлука за изборот на лекот.

Табела 1. Препораки за антимикробна терапија

	Индикации-Лек	Доза	Забелешки
	Tonsillitis (streptococcal)		
1.	Penicillin V	возрасни: 1-1.5 милион ИЕ. x 2, 10 дена; деца: 100 000 ИЕ./kg/24h/x 2,10 дена	
2.	Cephalexin	возрасни: 750/500mg x 2, 10 дена; деца: 50mg/kg/24h/x 2, 10 дена	Алергија на пеницилин без анафилакса
3.	Clindamycin	возрасни: 300mg x 2, 10 дена; деца: 10-20mg/kg/24h/x 3, 10 дена	1. За рекурентен тонсилитис 2. Прв лек на избор кај пациенти со анафилактична реакција на пеницилин
	Sinusitis или otitis media кај возрасни		
1.	Amoxicillin	500–750mg x 2, 7 дена	
	Penicillin V	1.5 милион IE x 2,7 дена	
2.	Doxycycline	150mg x 1, 7 дена	
3.	Amoxicillin clavulanate	875mg x 2, 7 дена	
4.	Sulphatrimethroprim	500-800mg+160mg x 2 x 7 дена	
5.	Cefaclor	500mg x 2, 7 дена	Само ако постои алергија на други лекови
	Azithtromycin	500mg, x 1, 3дена	Само ако постои алергија на други лекови
	Roxithromycin[1]	150mg x 2, 7 дена	Само ако постои алергија на други лекови
	Otitis media или sinusitis кај децата		
1.	Amoxicillin	40-50mg/kg/24h/ x 2, 7 дена	
	Penicillin V	100 000 ИЕ./kg/24h/ x 2, 7 дена	
2.	Amoxicillin clavulanate	40–50mg/kg/24h/ x 2, 7 дена	
3.	Cefaclor	40mg/kg/24h/ x 2, 7 дена	Само ако постои алергија на други лекови

[1] Не е регистриран во Р. Македонија.

	Cefuroxime axetil	40mg/kg/24h/ x 2, 7 дена	Само ако постои алергија на други лекови
	Sulphatrimethroprim	25+8mg/kg/den/2x7	Само ако постои алергија на други лекови
	Пневмонија здобиена во заедница, лекувана во амбулантски услови, возрасни		
1.	Amoxicillin*	1g x3 или 750mgx3-4 во тек на 10 дена	Не покрива Chlamydia pneumoniae или mikoplazma (види * подолое)
2.	Telithromycin[1]	800 mg x 1 x 7-10 дена	За пациентите со алергија на penicilin + кога се сомневаме за Chlamydia pneumoniae или за mikoplazma infekcija, внимавајте на неакани ефекти и интеракции
	Doxycycline	100mg x 2, 10 дена	Покрива Chlamydia pneumoniae i mikoplazma инфекција
3.	Moxifloxacin[2]	400 mg x 1 x 10 дена	Да се користи кога има ама анамнеза за користење лек во последните 3 месеци или патување вон земјата, или ако пациентот има тешка болест
	Levofloxacin	500 mg x1-2 или 750 mg x 1 x 10 дена	Vidi moxifloxacin (погоре)
	Пневмонија здобиена во заедницата, лекувана во болнички услови, возрасни		
1.	Cefuroxime*	1.5g x 3-4 и.в.	Особено ако дијагнозата за пневмонија е несигурна
	Penicillin G*	2 милиони ИЕ. x 6 и.в. или 2.5-5 милиони ИЕ x 4 и.в.	Млад, здрав пациент со лобарна пневмонија

[1] Не е регистриран лек во Р. Македонија.
[2] Не е регистриран лек во Р. Македонија.

2.	Moxifloxacin	400 mg x 1 и.в. или пер ос	Да се смени во орална администрација веднаш штом ќе може
	Levofloxacin	500 mg x 2 или 750 mg x 1 и.в. или пер ос	Да се смени во орална администрација веднаш штом ќе може
	*Може да се комбинира со орален макролид или doxycycline за да се покрие Chlamydia pneumoniae и микоплазма.		
	Пневмонија кај децата		
1.	Amoxicillin	40-50mg/kg/24h/ x 2, 7-10 дена	Прв лек на избор кај децата на возраст под 5 години
2.	Doxycycline	Иницијална доза 200 mg, а потоа 100 mg/ден x 7-10 дена	Кај децата >8години каде е суспектна инфекција со Chlamydia pneumoniae и микоплазма
	Внимавајте! Поради зголемена резистенција на пневумокок, макролидите не би требало да се користат како единствен антибиотик во третманот на пневмонија кај педијатриски пациенти.		
	Амбулантски третман на инфекција на уринарниот тракт кај возрасни (cystitis) (локална резистенција да се зем предвид при изборот на лекот)		
1.	Trimethoprim	160mg x 2, 3 дена или 300mg x 1, 3 дена	Различна резистентност, особено кај возрасни
	Nitrofurantoin[1]	75mg x 2, 3 дена	Да не се дава кај бубрежна инсуфициенција Ефективен кај мултирезистентни соеви на E.coli и клебсиела
	Pivmecillinam[2]	200mg x 3, 3 дена или 400 mg x 2 во текот на 3 дена	Не е ефикасен кај Staphylococcus saprophyticus
	Fluoroquinolone	Една доза: norfloxacin 800 mg, ciprofloxacin 500 mg, levofloxacin 250mg, ofloxacin 400 mg	Особено кога има корист од давање една доза
	Инфекции на уринарниот тракт (cistitis), посебни состојби		
	Бубрежна инсуфициенција: Cephalexin, Cefadroxil, Amoxicillin, Pivmecillinam Внимавај – намалена доза		

[1] Не е регистриран во Р. Македонија.
[2] Не е регистриран во Р.Македонија.

	Бременост: Pivmecillinam (да не се повторува), Nitrofurantoin, Cephalexin, Amoxicillin според антибиограм, 5 дена		
	Маж: времетраење 7 дена со триметхоприм или флуорољуинолоне		
	Инфекции на уринарен тракт со температура (pyelonephritis)		
1.	Fluoroquinolone	Levofloxacin 250 mg x 1 Ofloxacin 200 mg x 2 Ciprofloxacin 500 mg x 2 (сите пер ос)	Времетраење на терапија 10 дена. Забелешка! Во терапија на комплициран пиелонефритис да не се користи орален norfloxacin.
2.	Cefuroxime	750-1500 mg x 3 и.в.10 дена	Кога перорален третман не е можен Понатамошен третман со fluoroquinolone, прва генерација на cephalosporin или со sulphatrimethoprim пер ос.
3.	Sulpha-trimethoprim	500-800 mg + 160 mg x2x10 дена	Доколку сојот е осетлив или доколку има контраиндикација за fluoroquinolone.
	Инфекции на уринарниот тракт кај децата (времетраење на третманот кај доенчиња 10 дена, циститис кај постари деца 5 дена)		
1.	Nitrofurantoin[1]	5mg/kg/24h/ x 2	Инфекција на ниво на бешика
2.	Trimethoprim	8mg/kg/24h/ x 2	Инфекција на ниво на бешика
3.	Pivmecillinam Cefalosporini Sulphatrimethoprim или amoxicillin clavulanate		Инфекција на ниво на бешика
4.	Sulphatrimethoprim	Доза на trimethoprim 8мг/кг/ден/2	Инфекција на ниво на бубрег
5.	Cephalexin	30-50мг/кг/ден/2	Инфекција на ниво на бубрег
	Mastitis		
1.	Cephalexin	500mg x 3, 7-10 дена	
	Cloxacillin	500 mg x 4 x 7-10 дена	
2.	Roxithromycin	150mg x 2, 7- 10 дена	Или друг макролид

[1] Не може лекар во ПЗЗ да го препишува.

	Erysipelas		
1.	Penicillin G	2 милиони ИЕ. x 4 и.в.	Да се продолжи орално најмалку уште 3 недели Penicillin B 1.5 милион ИЕx2 или Cephalexin 750мгx2-3
	Procaine penicillin	1.2-1.5 милиони ИЕ. x 1	Да се продолжи со третман најмалку уште 3 недели (види penicillin G)
2.	Cefuroxime	750-1500mg x 3 и.в.	За пациенти со алергија на penicillin
	Clindamycin	300-450 mg x 4 и.в.	За пациенти со алергија на penicillin
	Профилакса		
	Penicillin V	1-2 милиона ИЕ/ден пер ос	
	Benzatine penicillin	1.2-1.5 милиони ИЕ и.м. секои 3-4 недели	Интервалот на давање зависи од одговорот
	Импетиго кај децата		
	Cephalexin	50mg/kg/24h/ x 3, 7-10 дена	
	Стафилококна пурулентна инфекција на кожа кај адулти		
	Cephalexin	500 – 750 mg x2- 3, 7 дена	Внимавај! MRSA се третираат амбулантски, цефалоспорини не се ефективни, се избира лек според тест на осетливост на бактерија
	Ерадикација на Helicobacter pylori		
	Amoxicillin или	1000mg x 2, 7 дена	
	Метронидазоле (кај алергија на пеницилин) или	400 mg x 3 x 7 дена	
	Clarithromycin и	500 mg x 2 x 7 дена (заедно со metronidazole 250 mg x 2 x 7 дена)	
	Инхибитор на протонска пумпа	нормални дози	
	Campylobacter		
	Roxithromycin	150mg x 2, 10 дена	(или друг макролид)

	Salmonella gastroenteritis		
	Ciprofloxacin (или друг fluoroquinolone)	750mg x 2, 14 дена	Секогаш процените ја потребата од антимикробна терапија индивидуално Соеви резистентни на fluoroquinoloni често се сретнуваат
	Gonorrhoea		
1.	Ceftriaxone	250 mg i.m. единечна доза Комплицирана болест: 1 g x 1 x 3-5 дена и.м.	Во комбинација со лидокаин
2.	Spectinomycin	2 g x 1 и.м. како единечна доза	Кај алергија на цефалоспорин
3.	Ciprofloxacin	500mg x 2 x 5-7 дена	Кај комплицирана болест само
	Chlamydia urethritis или cervicitis		
1.	Azithromycin	1000mg како единечна доза	И во текот на бременост
2.	Doxycyclin	100mg x 2, 7-10 дена,	

РЕФЕРЕНЦИ

Authors: Editors
Article ID: ebm00881 (001.016)
© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, www.ebm-guidelines.com, 28.10.2010.**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 5 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање во 2015 година.**